

مجتمع درمانگاهی امام رضا (ع)

و شهید مطهری

اندوسکوپي فوقانی

تهیه کننده: واحد آموزش ضمن خدمت درمانگاه های

امام رضا(ع) و شهید مطهری

بهار ۱۴۰۱

اندوسکوپي فوقانی چیست ؟

عملی است که به پزشک امکان بررسی مستقیم دستگاه گوارش فوقانی شامل مری ، معده و قسمت ابتدایی روده کوچک (اثنی عشر) را می دهد .

علل انجام اندوسکوپي فوقانی :

مهمترین علل شامل :

- احساس درد و ناراحتی در قسمت فوقانی شکم
- سوزش سر معده (رفلاکس)
- تهوع و استفراغ طولانی مدت
- خونریزی گوارشی (هم جهت تشخیص محل و علت و هم جهت درمان)
- اشکال در بلع
- دیدن زخم در عکس ، سی تی اسکن و ...
- در آوردن جسم خارجی بلع شده
- برای بررسی جواب به درمان در زخم ، سرطان و پولیپ

دستورات آمادگی قبل از اندوسکوپي :

- مهمترین نکته خالی بودن معده است که باید شخص هشت ساعت قبل ، از خوردن و نوشیدن امتناع نماید .
- بعضی از داروها مثل آسپرین قبل از انجام اندوسکوپي به منظور درمان ، باید قطع شود (این مورد باید توسط پزشک مشخص شود) .
- کسانی که نیاز به داروی آرامبخش یا بیهوشی دارند بهتر است یکی از بستگان یا آشنایان را همراه خود بیاورند .
- اگر دندان مصنوعی داشته باشید ، بهتر است قبل از اندوسکوپي درآورید .

انجام اندوسکوپي چگونه است ؟

در کسانی که نیاز به گرفتن آرامبخش دارند آنژیوکت در رگ بیمار گذاشته می شود و علائم حیاتی بیمار توسط مانیتور کنترل می شود . در اکثر بیماران گلوی بیمار توسط اسپری بی حس می شود . یک محافظ پلاستیکی بین دندانهای جلو گذاشته می شود و اندوسکوپ که یک لوله قابل اعطاف است از طریق دهان از مری ، معده و

اثنی عشر رد می شود . حین انجام اندوسکوپی بهتر است برای راحت بودن ، نفس های عمیق کشیده شود .

زمان بهبود بعد از اندوسکوپی :

اکثر بیماران در عرض چند دقیقه بعد از اندوسکوپی قادر به خوردن غذا می باشند . در بیمرانی که داروی آرام بخش گرفته اند ۱ تا ۲ ساعت زمان لازم است تا کاملاً هوشیار شوند . ممکن است احساس نفخ و کمی گلو درد بعد از اندوسکوپی وجود داشته باشد .

عوارض اندوسکوپی فوقانی :

احتمال عوارض در اندوسکوپی فوقانی کم می باشد و شامل :

۱. برگشت مواد غذایی و محتویات معده به داخل ریه (آسپیراسیون) که با ناشتا بودن به مدت ۸ ساعت این احتمال خیلی کم خواهد شد .
۲. به ندرت ممکن است اندوسکوپی باعث پارگی احشاء (بخصوص در موارد اورژانس و در شرایط خونریزی دستگاه گوارش) شود .
۳. هنگام نمونه برداری و یا برداشتن پولیپ ممکن است خونریزی ایجاد شود که غالباً کم حجم

بوده و خود بخود برطرف می شود . در موارد کمی نیاز به اقدام درمانی توسط اندوسکوپی است .

۴. واکنش و عوارض دارویی در کسانی که داروی

آرامبخش طی اندوسکوپی می گیرند ممکن است دیده شود . داروهای آرامبخشی که بصورت شایع جهت اندوسکوپی به کار می روند ترکیبات بنزود یازپین ها هستند که عارضه عمده آنها ایجاد مشکلات تنفسی (ایست تنفسی) می باشد . این عارضه می تواند باعث آسپیراسیون شده و کشنده باشد . واکنش در محل تزریق هم ممکن است دیده شود . ترکیبات مخدر هم که به عنوان ضد درد استفاده می شوند عوارضی مشابه بنزود یازپین ها دارد .

در صورتیکه هر کدام از علائم زیر بعد از اندوسکوپی دیده شود باید فوراً پزشک را مطلع سازید : درد شکم ، احساس بزرگی شدید شکم ، استفراغ ، تب ، درد گلوئی شدید و یا مشکل در بلع و احساس وجود هوا در زیر پوست .

بعد از اندوسکوپی :

غالب بیماران مشکلی ندارند . بعضی احساس ضعف دارند که بهتر است آن روز را استراحت کنند . جواب اندوسکوپی طی چند دقیقه آماده شده و به بیمار داده می شود و در کسانیکه نمونه برداری شده اند و یا پولیپ برداشته شده است بیماران باید پیگیر جواب پاتولوژی ۱ تا ۲ هفته بعد باشند و حتماً جواب را به پزشک خود نشان دهند .